

Aan de gemeenteraad van Emmen

Beleid

ons kenmerk
10.101868

uw brief van/kenmerk

bijlage(n)
1

afdeling
PMT

behandeld door
J.T. Oosterhoff

telefoon
(0591)685 554

Fax

Emmen,
13 oktober 2010

onderwerp

Leidraad bespreking gezamenlijke raadscommissies over steunvraag DPE.

Geachte leden van de raad,

Wij hebben u toegezegd een bespreeknota toe te zenden ten behoeve van de vergadering van de gezamenlijke raadscommissies d.d. 14 oktober 2010. Bijgaand treft u de betreffende bespreeknota aan.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

Leidraad

Aan: Leden van de Raad
Van: College van B&W
Betreft: Leidraad bespreking commissie BME 14-10-2010 over steunvraag DPE.
Datum: Woensdag 13 oktober 2010

Inleiding.

Op 11 oktober 2010 heeft UNO Bedrijfsadviseurs zijn bevindingen over het door hun uitgevoerde onderzoek aan u gepresenteerd over :

1. Rendementsverbetering op korte termijn (tot 31 december 2010);
2. Rendementsverbetering op langere termijn (tot opening dierenpark)
3. Realisatie van een voor de situatie adequate governance structuur.

In de commissie BME wordt op 14 oktober 2010 een opiniërende discussie gevoerd ter voorbereiding op de besluitvorming van de raad op 21 oktober 2010. Deze notitie is bedoeld als Leidraad voor de bespreking in de commissie.

Alvorens inhoudelijk in te gaan op de bevindingen van UNO Bedrijfsadviseurs wordt, kort, gememoreerd aan de stappen die tot op heden zijn gezet met het daarbij behorend tijdsplan.

Stappen en tijdsplan

Op 18 mei 2010 heeft het Dierenpark Emmen, hierna DPE, verzocht om aanvullend financiële middelen ter beschikking te stellen om de continuïteit van DPE op korte termijn te verzekeren. Voorafgaand aan de indiening van de steunvraag kan over de aanleiding kort het volgende worden gememoreerd.

Uit van DPE verkregen informatie blijkt:

- Dat DPE op 6 augustus 2009 een gewijzigde begroting 2009 heeft opgesteld. In deze gewijzigde begroting 2009 wordt gewag gemaakt van een verwachte opbrengst van het China festival of Lights van € 1,022 mln, waardoor een (positief) resultaat van € 0,616 wordt geprognosticeerd.
- Dat in de managementletter van de accountant van DPE van 27 november 2009 op basis van tussentijdse cijfers tot en met september 2009 de verwachting is uitgesproken dat het boekjaar 2009 zal worden afgesloten met een negatief resultaat van € 0,9 miljoen voor belastingen. Het China Festival of Lights moest toen nog plaats vinden.
- Dat in de concept begroting 2010 van december 2009 voor 2010 werd uitgegaan van een verlies voor belastingen van € 0,516 mln.

Op 14 januari 2010 wordt door de interim directie DPE in een vergadering met vertegenwoordigers van het college gemeld dat DPE op dat moment een zorgelijke financiële situatie kent, maar dat het perspectief op middellange termijn als gunstig wordt ingeschat.

Op 10 februari 2010 heeft overleg plaats gevonden tussen de raad van commissarissen van DPE en een vertegenwoordiging van ons college. Daarbij wordt door DPE aangegeven dat er sprake is van een financieel penibele situatie. Afgesproken is dat vóór 1 april 2010 scenario's en de business case DPE Next uitgewerkt moesten worden. In mei 2010 meldt de RvC van DPE dat de resultaten tegenvallen en dat er aanvullende financiële middelen benodigd zijn. Ten aanzien van de businesscase van DPE Next wordt gemeld dat deze niet eerder dan in oktober 2010 beschikbaar zal zijn. Namens het college is aangegeven dat het DPE zich schriftelijk tot ons college dient te wenden. Dit heeft geresulteerd in het indienen van bovengenoemde steunvraag.

Ons college heeft vervolgens een stuurgroep "Overbrugging" geïnstalleerd en bij brief d.d. 3 juni 2010 uw raad geïnformeerd over de aanpak van het verzoek inhoudend:

- 1) Onderzoek en analyse situatie;
- 2) Tijdelijke oplossing voor de korte termijn;
- 3) Bouw en exploitatie nieuwe Dierenpark (Businesscase DPE Next);
- 4) Structurele oplossing voor "overbruggingsperiode" en "DPE Next".

Het verzoek van DPE is op 10 juni 2010 behandeld in een gecombineerde openbare vergadering van de commissie BME en W&S. Op 13 juli 2010 heeft ons college een besluit genomen over de procedure van afhandeling van de steunvraag en het verzoek schriftelijk beantwoord.

Als voorwaarden/uitgangspunten ten aanzien van de behandeling van de steunvraag zijn geformuleerd:

1. De gemeente doet het niet alleen en niet tegen elke prijs, van de verzoeker en derden wordt ook inbreng verwacht. Dit betekent onder meer dat de DPE zelf de nodige stappen dient te zetten om de bedrijfsvoering op orde te stellen en alle maatregelen dient te nemen die nodig zijn om kosten en opbrengsten in evenwicht te brengen.
2. Er zal door de gemeente Emmen een extern bureau worden ingeschakeld voor een doorlichting van de financiën van DPE. In genoemd besluit is aan UNO Bedrijfsadviseurs opdracht gegeven om het onderzoek uit te voeren.

Op 14 juli 2010 is uw raad door middel van een brief op hoofdlijnen over de uitvoering van de aanpak geïnformeerd. Daarbij is aangegeven dat besluitvorming over een eventuele oplossing niet eerder dan in het najaar van 2010 kan plaatsvinden. Nadat ons college de opdracht aan het extern bureau UNO Bedrijfsadviseurs heeft verstrekt is het genoemd bureau ultimo juli 2010 bij het NDP aan de slag gegaan. Het onderzoeksproces van UNO wordt op 13 oktober 2010 middels een rapportage afgerond.

In het kader van de behandeling van de DPE ontvangen steunvraag heeft ons college de jaarrekening 2009 van DPE opgevraagd en verkregen. Bij brief d.d. 1 september 2010 heeft ons college aan uw raad bericht dat de jaarrekening 2009 sluit met een tekort van € 3,035 miljoen en het eigen vermogen negatief is geworden en dat aan UNO Bedrijfsadviseurs gevraagd is deze gegevens mee te nemen in het onderzoek.

Op 16 september 2010 heeft ons college uw commissie BME mondeling geïnformeerd over de stand van zaken. In deze commissie is aangekondigd dat op 7 oktober 2010 de verdere processtappen voor de besluitvorming van uw raad over de steunaanvraag zullen worden gepresenteerd. Tevens heeft een presentatie van de businesscase van DPE Next plaats gevonden.

Op dinsdag 28 september 2010 heeft UNO Bedrijfsadviseurs mondeling zijn eerste bevindingen en analyse van de situatie aan ons college gepresenteerd. Op 5 oktober 2010 is ons college tussentijds mondeling door UNO bedrijfsadviseurs nader geïnformeerd over de analyse van de situatie en tevens omtrent mogelijke scenario's van oplossingen.

In de vergadering van uw commissie BME d.d. 7 oktober 2010 is het proces van behandeling met tijdsschema en bijbehorend besluitvormingstraject gepresenteerd.

Op 11 oktober 2010 heeft UNO Bedrijfsadviseurs zijn bevindingen gepresenteerd aan uw raad. Het rapport van UNO zal gereed zijn op 13 oktober 2010. De financiële positie en liquiditeit van DPE is dermate zorgwekkend dat de zelfstandige exploitatie nog slechts voor zeer korte termijn, tot medio november 2010, kan worden voortgezet.

Uitwerking in scenario's.

Uit de tussentijds mondeling teruggekoppelde bevindingen van UNO blijkt dat het DPE medio november 2010 in acute financiële moeilijkheden zal geraken. Verder volgt uit de terugkoppeling van UNO dat het beschikbaar stellen van de gevraagde € 2 à € 3 mln. niet afdoende is. Er is sprake van een structureel financieel tekort en financieringsvraagstuk van het DPE tot aan de geplande openstelling van DPE Next. De volgende scenario's zijn voorhanden:

- a. Going concern met bezuinigingen;
- b. Harde sanering (op basis van going concern);
- c. Faillissement met doorstart middels een accord met de crediteuren;
- d. Faillissement zonder doorstart.

Op voorhand dient bij alle scenario's de positie van de gemeente te worden betrokken. Het betreft achtereenvolgens:

1. De verstrekte lening ad. € 12,5 miljoen met rente gedekt door hypothecaire zekerheidsstelling en pandrecht ter grootte van € 16 miljoen locatie Hoofdstraat met bijbehorend onroerend goed en percelen grond;
2. De verleende borgstelling van € 2,27 miljoen voor de rekening courant krediet Rabobank ter zake van financieringsbehoefte;
3. Erfpachtovereenkomst Traverse / P Zuid;
4. DPE Next en projectbureau DPE Next.

Naast de positie van de gemeente Emmen als crediteur/kredietverschaffer kunnen als belangrijkste crediteuren worden genoemd de WMD, Q-Park en handelscrediteuren.

Het betreft:

A.WMD

1. Huur/erfpacht multimedia gebouw, grond etc.;
2. Het waterdiensten leveringscontract;
3. Deel van de Traverse (lening).

B.Q-Park

1. Parkeervoorziening

C.Handelscrediteuren

1. Leveranciers

Voorzover er sprake is van belangen die de gemeente Emmen raken, zullen de genoemde crediteuren bij de scenario's moeten worden betrokken.

Ad A.Going concern met bezuinigingen.

Beschrijving scenario.

Voortzetting van de huidige exploitatie zonder reorganisatie maar met bezuinigingen leidt tot een verlies van gemiddeld circa € 5 mln. op jaarbasis. Inwilligen van de steunvraag betekent voor de korte termijn dat de bestaande exploitatie gedurende een korte periode kan worden voortgezet. Vervolgens zullen wederom liquiditeitsproblemen optreden en zullen wederom aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld moeten worden.

De positie van de gemeente Emmen wijzigt niet, maar om scenario's c en/of d te voorkomen zullen de verliezen van DPE gefinancierd moeten worden. Het gaat hierbij om verliesfinanciering van DPE tot aan de opening van het nieuwe park DPE Next (2010 tot en met 2015).

Er dient op zeer korte termijn een besluit genomen te worden omdat DPE medio november in liquiditeitsproblemen geraakt.

Voor- en nadelen.

-Voordelen:

- Schijnbare interne en externe rust
- Geen reorganisatieplannen
- Realisatie ambities DPE Next
- De aankoop van de locatie Hoofdstraat nog steeds kan worden ingezet in het kader van het reeds uitgestippelde verplaatsingskostenbijdrageroute

-Nadelen:

- Geen marktconforme, competitieve omstandigheden (leisure, flexibiliteit)
- Geen gestructureerde aanpak van de zware verliezen

Financieel effect.

Op grond van de rapportage van UNO Bedrijfsadviseurs, bedraagt de benodigde financiering in dit scenario tussen de € 24 en € 29 miljoen, op basis van liquiditeitsberekeningen.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met:

- een bezuinigingstaakstelling op personeelkosten;
- het vervallen van de erfpachtkosten voor de Traverse/P Zuid;
- het verwachte aantal bezoekers zal verder teruglopen naar 375.000 vanaf 2012 en 60.000 abonneementhouders vanaf 2012.

In dit scenario wordt de organisatie van DPE niet gereorganiseerd en daarmee niet gereed gemaakt voor de toekomst.

Ad B. Harde sanering op basis van going concern.

Beschrijving scenario.

Uit de bevindingen van UNO blijkt dat de verliezen van DPE vooral zijn terug te voeren op te hoge personele kosten en een sterk teruggelopen omzet. Er is voor een deel van het personeel van het DPE een CAO Plusregeling afgesloten die een onevenredige zware wissel trekt op de exploitatie en bovendien aanmerkelijk afwijkt van CAO's die voor vergelijkbare bedrijven zijn afgesloten (Leisure CAO). Een ingrijpende sanering is derhalve noodzakelijk. Bovendien geeft deze CAO veel te weinig flexibiliteit voor een gezonde bedrijfsvoering.

Het belangrijkste kenmerk van dit scenario is dat de BV blijft bestaan maar dat daarbij in het kader van de sanering bestaande contracten worden aangepast. Voor de gemeente betekent dit ondermeer het laten vervallen van het erfpachtcontract van de Traverse/ P Zuid. Soortgelijke schuldsanering zal ook getroffen moeten worden met betrekking tot contracten WMD.

Met dit scenario zijn aanmerkelijke meerkosten gemoeid ten opzichte van het hierna vermelde faillissementsscenario. Dit omdat op basis van wettelijke regels de doorlooptijden van de personele contracten aanmerkelijk langer duren, er een Sociaal plan etc. zal moeten komen zoals hieronder weergegeven.

Van belang is dat vooraf de insteek van de sanering duidelijk moet zijn en dat absolute helderheid hierover verschaft moet worden alvorens in te stemmen met een dergelijk scenario.

De vakbonden zullen toestemming moeten geven omdat de CAO aangepast moet worden.

Voor een gezonde bedrijfsvoering naar de toekomst is een overgang naar de Leisure Cao noodzakelijk.

Bij een reorganisatie going concern moeten een aantal (wettelijke) regels in acht worden genomen:

- Er dient een melding van collectief ontslag bij het UWV werkbedrijf te worden gedaan, dit omdat er een ontslag van meer dan 20 werknemers wordt verwacht (Wet Melding Collectief Ontslag, WMCO).
- Na melding bij UWV treedt een wachttijd in werking.
- Opstellen van een Sociaal Plan.
- Adviesaanvraag van de Ondernemingsraad (OR) advies .
- Na akkoord vakbond en OR vervolgens reorganisatie en start Sociaal Plan.
- Vervolgens starten ontslagprocedure UWV cq kantonrechter.
- Na toestemming kunnen de arbeidsovereenkomsten met inachtneming van opzegtermijnen worden opgezegd.
- Uitvoering Sociaal Plan.

Waarbij de feitelijke afspraken met sociale partners van invloed kunnen zijn op doorlooptijd en opportuniteit van een en ander.

Bij dit scenario gaat het zowel om verliesfinanciering DPE als financiering van te maken saneringskosten (reorganisatie, aanpassing CAO).

Voor de gemeente is het gelet op de risico's van een openeind financiering absoluut noodzakelijk strikte voorwaarden te stellen aan een dergelijke harde sanering. Tevens zal in dit scenario aan DPE tijd moeten worden gegeven om te komen tot een onderbouwd saneringsplan, waaruit blijkt dat aan de gestelde voorwaarden is voldaan. Hieraan wordt de harde voorwaarde verbonden dat een marktconform leisure-concept met duurzaam toekomstperspectief wordt gerealiseerd.

Bij de te stellen voorwaarden dient ondermeer gedacht te worden aan:

- Overeenstemming met vakbonden en personeel over het terugbrengen van de personeelskosten;
- Volledige overgang naar leisure CAO;
- Overeenstemming over het sociaal plan met betrokkenen binnen het maximum van het hiervoor beschikbaar gestelde bedrag en overige gestelde voorwaarden;
- Overeenstemming met betrokkenen over aanpassing van bestaande contracten.

Bij dit scenario zal voor de verdere uitwerking en invulling door DPE van het saneringsplan en de daarbij gestelde voorwaarden, tijd moeten worden "gekocht". De kosten hiervan zullen ongeveer € 800.000 per maand bedragen. Uiterlijk in december 2010 zal er duidelijkheid moeten zijn omtrent de uitkomst en de haalbaarheid van een sanering op basis van de gestelde voorwaarden. Dit zal vastgelegd en uitgewerkt moeten worden in een onderbouwd saneringsplan. De te realiseren effecten moeten helder zijn maar zullen pas in de loop van de tijd daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden. De overgang naar een marktconform CAO (leisure) lijkt een moeizaam traject.

Voor- en nadelen.

-Voordelen:

- Ombuiging naar marktconform leisure omstandigheden met flexibele kostenstructuur;
- Realisatie ambities DPE Next;
- Extra investeringen in nieuwe attracties (deels) opnieuw inzetbaar in nieuwe dierentuin;
- De aankoop van de locatie Hoofdstraat nog steeds kan worden ingezet in het kader van het reeds uitgestippelde verplaatsingskostenbijdrageroute.

-Nadelen:

- Interne en externe onrust;
- Reorganisatieperikelen;
- Overgang naar marktconforme CAO (leisure) vraagt om overeenstemming met de sociale partners;
- Onzekere doorlooptijd en uitkomsten;

- Exploitatieverlies loopt door tijdens de saneringsperiode, dat gefinancierd zal moeten worden;
- Juridische procedures personeel met betrekking tot mogelijk ontslag en CAO-aanpassing.

Financieel effect.

Op grond van de rapportage van UNO Bedrijfsadviseurs, bedraagt de benodigde financiering in dit scenario tussen de € 17 en € 22 miljoen, op basis van liquiditeitsberekeningen.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met:

- eenmalige saneringskosten. (CAO-sanering, etc.);
- een bezuinigingstaakstelling op personeelkosten;
- verhoging van de kosten uitbesteding van onderhoud;
- verhoging van PR en marketing;
- het vervallen van de jaarlijkse erfpachtkosten Traverse/P Zuid;
- bezuiniging op jaarlijkse kosten WMD middels aanpassing contracten;
- Investerings gedurende 2011 tot en met 2015 in nieuwe attracties;
- het verwachte aantal bezoekers zal verder teruglopen naar 375.000 in 2012 en vervolgens weer toenemen tot 525.000 bezoekers in 2015. Het verwachte aantal abonneementhouders zal verder teruglopen tot 60.000 abonneementhouders in 2012 en vervolgens weer toenemen tot 84.000 in 2015.

In dit scenario is de organisatie van DPE gereorganiseerd en daarmee gereed voor de toekomst. Daarbij is er nu en bij de overgang naar DPE Next sprake van een bedrijfsvoeringconcept dat voldoet aan het uitgangspunt om te komen tot een marktconform leisure-concept met een duurzaam toekomstperspectief.

Ad C. Faillissement met doorstart middels een accord met de crediteuren.

In geval dat DPE in de situatie komt dat het ophoudt de schulden te betalen althans voorziet dat het DPE niet meer zal kunnen betalen, zal door DPE het faillissement worden aangevraagd¹. Als het faillissement wordt uitgesproken zal een curator worden aangesteld die tot taak heeft:

- a. Beheer en vereffening van de boedel. Lopende verplichtingen worden afgewikkeld, debiteuren worden aangeschreven hun verplichtingen te voldoen. Een verplichting is bijvoorbeeld de opeisbaarheid van de borgstelling bij de Rabobank. Vereffening van de boedel betekent ook dat de vorderingen van de schuldeisers worden verrekend. In de regel houdt dit in dat concurrente schuldeisers hun vordering kunnen afschrijven. Uit hoofde van het erfpachtcontract heeft de gemeente een concurrente vordering ad € 421.000 incl BTW.
- b. Behartigen belangen schuldeisers, dus belastingen, bedrijfsverenigingen, banken, concurrente schuldeisers.

Indien een accord met de schuldeisers wordt bereikt gedurende de periode van faillissement, zal het faillissement kunnen worden opgeheven.

Beschrijving scenario

In dit scenario wordt de onderneming korte tijd gerund door de curator. De gemeente zal zo spoedig mogelijk na faillissement in contact moeten treden met de curator. De gemeente zal dan een boedelkrediet beschikbaar moeten hebben om te kunnen handelen. Verder zullen BV's opgericht moeten worden om een doorstart te kunnen realiseren.

De curator zal de volgende acties ondernemen; ontslag personeel, inclusief projectbureau DPE Next. Een Sociaal Plan is in dit scenario niet aan de orde, de opzegtermijn bedraagt op basis van de faillissementswet 6 weken. Het loon wordt voorgefinancierd door het UWV. Na opzegging kan het

¹ Een tussenoplossing is om surseance aan te vragen. Er wordt dan een bewindvoerder benoemd die moet onderzoeken of de schulden kunnen worden gesaneerd door middel van een crediteurakkoord.

personeel overigens onmiddellijk in dienst treden van een nieuwe rechtspersoon die bijvoorbeeld kan vallen onder de stichting Instandhouding NDP. Verder vervallen bestaande contracten met crediteuren cq worden opgezegd door de curator. In geval van een directe doorstart kunnen crediteuren voor winstderving schade claimen (vb WMD, gebouw en waterlevering). Dit kan worden voorkomen door vooraf afspraken te maken (risico).

De gemeente heeft het recht van hypotheek op onroerend goed. In dit scenario blijven de zekerheidsrechten in stand.

Duidelijk is dat met dit scenario aanmerkelijk minder kosten zijn gemoeid en de doorlooptijd van dit scenario beperkt is. Verder blijft de ingezette route van verplaatsingsvergoeding in stand met de mogelijkheid van inzet van de verplaatsingskostenvergoeding voor de realisatie DPE Next.

Voor- en nadelen.

-Voordelen:

- Snellere realisatie van de saneringsdoelstellingen;
- Opzegtermijn zijn veel korter;
- In een nieuwe entiteit na faillissement kan met maximale keuzevrijheid bepaald worden welk personeel over gaat en welke arbeidsvoorwaarden van toepassing zijn;
- De aankoop van de locatie Hoofdstraat nog steeds kan worden ingezet in het kader van het reeds uitgestippelde verplaatsingskostenbijdrageroute.

-Nadelen:

- Grote interne en externe onrust;
- Imagoschade;
- Geen of beperkte controle gedurende faillissement;
- Mogelijke schadevergoedingsvorderingen in het faillissement op basis van gederfde winst;
- Risico dat WMD niet meer bereid is de voor DPE Next benodigde extra gronden op de Es te verpachten;
- (Beperkt) risico van ongewenste gevolgen door verlies van regie.

Financieel effect.

Bij dit scenario gaat het om doorstart na faillissement middels een accoord met de crediteuren (oud en nieuw) en herstel van de situatie van de BV van voor faillissement. Het gaat hierbij om de financiering van te betalen crediteuren, kosten afkoopverplichting, werkkapitaal en verliesfinanciering 2010-2015 DPE.

Op grond van de rapportage van UNO Bedrijfsadviseurs, bedraagt de benodigde financiering in dit scenario tussen de € 10 en € 15 miljoen, op basis van liquiditeitsberekeningen.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met:

- een bezuinigingstaakstelling op personeelkosten;
- verhoging van de kosten uitbesteding van onderhoud;
- verhoging van PR en marketing;
- eenmalige afkoop van verplichtingen;
- het vervallen van de jaarlijkse erfpachtkosten Traverse/P Zuid;
- bezuiniging op jaarlijkse kosten WMD middels aanpassing contracten;
- vervallen van mogelijkheid tot compensatie van verliezen;
- investeringen gedurende 2011 tot en met 2015 in nieuwe attracties;
- het verwachte aantal bezoekers zal verder teruglopen naar 375.000 in 2012 en vervolgens weer toenemen tot 525.000 bezoekers in 2015. Het verwachte aantal abonneementhouders zal verder teruglopen tot 60.000 abonneementhouders in 2012 en vervolgens weer toenemen tot 84.000 in 2015.

In dit scenario is de organisatie van DPE gereorganiseerd en daarmee gereed voor de toekomst. Daarbij is er nu en bij de overgang naar DPE Next sprake van een bedrijfsvoeringconcept dat voldoet aan het uitgangspunt om te komen tot een marktconform leisure-concept met een duurzaam toekomstperspectief.

Ad d. Faillissement zonder doorstart.

Beschrijving scenario

In dit scenario wordt door de gemeente geen overnamevoorstel aan de curator gedaan. Bij dit scenario is er geen sprake meer van een dierentuin in Emmen, tenzij een derde partij een doorstart van het dierenpark financiert.

Wij achten dit op dit moment geen realistisch scenario.

Financiering/Dekking

In alle scenario's speelt de financieringswijze en dekking van de kosten van de eventueel te verlenen steun een belangrijke rol.

Financieringswijze

Voor de financiering van de overbrugging DPE zijn er een drietal wijzen van inbreng denkbaar:

1. Om niet in de vorm van subsidies/bijdragen;
2. Verstrekken van een (achtergestelde) geldlening;
3. Inbreng eigen vermogen/aandelenkapitaal.

Of een combinatie van deze mogelijke financieringswijzen.

Aandachtspunten

(A) bij faillissement met doorstart middels een accord met de crediteuren is het inbrengen van eigen vermogen in de vorm van aandelenkapitaal niet mogelijk;

(B) bij deelname in het aandelenkapitaal, danwel verstrekkingen om niet kan geen zekerheid worden gesteld;

(C) bij verstrekking van een geldlening kunnen naast hypothecaire zekerheid op het onroerend goed locatie Hoofdstraat, zekerheden worden gesteld op andere van belang zijnde activa en rechten van DPE (naam, dieren etc.);

(D) in het geval dat een geldlening wordt verstrekt als achtergestelde geldlening wordt deze door andere verschaffers van vreemd vermogen veelal beschouwd als eigen vermogen;

(E) er zijn geen dividenduitkeringen te verwachten in de komende jaren.

Dekking.

In geval van financieringswijze van 1 en 3 zullen de kosten volledig voor rekening van de gemeente komen. Voor deze kosten zal dan nog dekking gezocht moeten worden.

Bij financieringswijze 1 zal binnen de budgetten van de gemeente naar dekking gezocht moeten worden. Bij financieringswijze 3 zullen de rentelasten van de financiering van het ingebrachte eigen vermogen moeten worden gedekt binnen de gemeentelijke exploitatie.

Bij financieringswijze 2 kan gekozen worden tussen het in rekening brengen van de rente van de financiering aan DPE en het voor rekening van de gemeente nemen van de rente van de financiering. In geval de rente volledig aan DPE in rekening wordt gebracht resteren er geen kosten voor de gemeente. In geval de rentelasten geheel danwel gedeeltelijk voor rekening van de gemeente worden genomen zal dekking gezocht moeten worden voor deze rentekosten binnen de gemeentelijke exploitatie. De vraag is echter in hoeverre het verantwoord/mogelijk is om DPE met de rentelasten van deze financiering op te zadelen.

Ingeval van financiering middels het verstrekken van een lening zal tevens bepaald moeten worden hoe na 2015 bij realisatie DPE Next omgegaan moet worden met de verstrekte geldleningen aan DPE.

Belangrijk hierbij is de mogelijkheid binnen DPE Next (businesscase DPE Next) om rentekosten en aflossing van deze leningen terug te verdienen. Tevens dient hierbij betrokken te worden wat het negatieve eigen vermogen van DPE bij instandhouding van de leningen betekent voor de financieringsmogelijkheden van DPE Next.

Financieringskosten.

De benodigde financiering op basis van liquiditeit verschilt per scenario, namelijk:

- Going concern met bezuinigingen tussen de € 24 en € 29 miljoen
- Going concern met harde sanering tussen de € 17 en € 22 miljoen
- Faillissement met doorstart middels betaling van crediteuren tussen de € 10 en € 15 miljoen

Deze bedragen zijn afkomstig uit de door UNO Bedrijfsadviseurs doorgerkende scenario's.

Uitgaande van volledige financiering middels een te verstrekken lening door de gemeente bedragen de jaarlijkse rentelasten, gebaseerd op een rentepercentage van 4,25 (rekenrente van de gemeente Emmen) voor de hiervoor genoemde scenario's:

- Going concern met bezuinigingen tussen de € 1,0 en € 1,3 miljoen
- Going concern met harde sanering tussen de € 0,7 en € 0,9 miljoen
- Faillissement met doorstart middels betaling van crediteuren tussen de € 0,4 en € 0,6 miljoen

Dit betreffen de bruto jaarlijkse rentekosten over de totale financiering. De vraag is of deze rentekosten eventueel geheel of gedeeltelijk in rekening gebracht kunnen worden aan DPE. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in de calculaties/prognoses en dus in de exploitatieverliezen en de ontwikkeling van het negatief eigen vermogen, van de diverse scenario's door UNO Bedrijfsadviseurs rekening is gehouden met 2,14 % (Euribor + opslag) rentekosten over de benodigde financiering.

In bovenstaande wordt slechts uitgegaan van de rentecomponent van de verstrekte lening. Hierbij is geen rekening gehouden met de aflossing van de lening en de mogelijkheid daartoe binnen DPE, danwel DPE Next.

Bestuurlijke dilemma's

1. Kunnen we ons een Emmen zonder dierenpark voorstellen
2. Honorering van de hulpvraag van DPE van € 2 à € 3 miljoen steun
3. Bespreking scenario's:
 - Going concern met bezuinigingen
 - Harde sanering onder strikte voorwaarden
 - Faillissement met doorstart
4. Financiering en dekking van welk scenario dan ook zullen fors zijn en dat in tijden van bezuinigingen voor de gemeente.

Governance structuur

De governance structuur is nog niet uitgewerkt. Geoordeeld wordt dat een verdere uitwerking beter kan plaats vinden na het maken van definitieve keuzerichting.

DPE Next

De businesscase is door DPE uitgewerkt en in week 40 gepresenteerd aan de pers en de commissie BME. De businesscase wordt op dit moment nog nader in detail uitgewerkt. De detailuitwerking zal naar verwachting eind week 42 door DPE beschikbaar worden gesteld. Ons college heeft UNO Bedrijfsadviseurs opdracht gegeven om een second opinion uit te voeren op deze businesscase. De

uitkomsten en conclusies van dit onderzoek kunnen in de besluitvorming van uw raad in december 2010 worden meegenomen.

Voor ons college is Emmen zonder een dierenpark niet denkbaar. DPE Next is voor ons een vanzelfsprekend vervolg op de overbrugging en van onmiskenbaar belang voor een duurzame toekomst van het dierenpark.